

ହିଅ ପାଣ୍ଟ୍ ହର୍ନଟିଏ

ଆପର୍ଣ୍ଣ ମହାନ୍ତି

ଝଙ୍କା ଖୋଲିଦେଲେ/ଆକାଶକୁ
 ଛୁଇଁପାରୁଥାନ୍ତା/ଚିପରେ/ମୁକୁଳାବେଶରେ/
 ବର୍ଷାକୁ ଗୁଞ୍ଜି/ଛାତିଦେଇପାରୁଥାନ୍ତା ପଛକୁ/
 ଚପଳ ପବନକୁ/ଆଖିଠାରି/ଲୁଚେଇ ରଖନ୍ତା
 ପଶତରେ/ନିଶ୍ଚୁନ୍ ଖରାବେଲେ/କାଉ, ବଣି
 କି ଗୁଣ୍ଡୁଚି ପାଇଁ/ଆଧାର ମୁଠିଏ/ଥୋଇ
 ଦିଅନ୍ତା/ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଝରକା ବାଡ଼ରେ ।

ଝିଅପାଇଁ ଝର୍କାଟିଏ

(ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ)

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ଓଡ଼ିଶାସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ

ଝିଅ ପାଇଁ ଝର୍କାଟିଏ

କବିସ୍ରଷା

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଶଙ୍କର ପାତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷୋର

ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ-୭୫୩ ୦୦୨

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ - ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ୨୦୦୫

ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁଦ୍ରଣ - ୨୦୧୯

ଛାପାସଂଖ୍ୟା - ୫୦୦

ପ୍ରଚ୍ଛଦ : ବିଜୟ ପ୍ରଧାନ

ଅକ୍ଷରସଜ୍ଞା

ଲେଖନୀ, କଟକ-୧

ମୁଦ୍ରଣ :

ଗୁରୁପ୍ରସନ୍ନ ପ୍ରେସ୍,

ଝୋଲାସାହି, କଟକ-୧

JHIAPAIN JHARKATIE

By

Aparna Mohanty

Published by

Sri Bijoy Shankar Patra

ORISSA BOOK STORE

Binod Behari,

Cuttack-753 002

PRICE : Rs.140/-

ISBN 81-7400-436-X

2nd Edition:2019

ଏହି ସଂକଳନରେ ସ୍ଥାନିତ କବିତାସବୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ପତ୍ରପତ୍ରିକାର ମାନ୍ୟତା ସଂପାଦକମାନଙ୍କୁ,
ମୋ'ର ପ୍ରିୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଓ ସର୍ବୋପରି ସହୃଦୟ ପ୍ରକାଶକ
ବଂଧୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୟ ଶଙ୍କର ପାତ୍ରଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ କୃତଜ୍ଞତା
ନିବେଦନ କରୁଛି ।

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ତାକୁ କେତେ ବା ବୟସ ! ଏଇ ଦଶ କି ଏଗାର । କୈଶୋର ଛୁଇଁବଛୁଇଁବ
ହେଉଛି । ଜିଜ୍ଞାସାରେ ଚକ୍ଚକ୍ କରୁଛି ଆଖିର ତାରା... । ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ଦେଉ ତୋଳୁଛି
ନୂଆ ଉଦ୍‌ବାଦନା । ଧୂଳିଘରେ କେତେ ସାଙ୍ଗ ହାତଧରାଧରି । ପାଦରେ କୌତୁକ, ଛାତିରେ,
ହୃଦୟ... ଦିଗନ୍ତକୁ ଲଂଘିଯିବାର ଅଜ୍ଞାତ ପୁଲକ ।

ଅତୀତ ଘୋଟିଆସେ ଅଂଧାର । ଖେଳସାଙ୍ଗ ହାତରୁ ହାତ ଖସିଯାଏ । ଚାରିପଟେ
ଉଚା ଉଚା ନିର୍ମମ କାନ୍ଥ । ସେଠି ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ପବନ ପ୍ରବେଶ କରିବା ମନା । କଞ୍ଚା
ମାଟିହାଣ୍ଡିଟିଏ ଗଡ଼ାହୁଏ ସେଇ ଅଂଧାର ଭିତରେ । ଯୁଗଯୁଗର ହୀନମନ୍ୟତା, ସ୍ୱାର୍ଥପରତା,
ସୁବିଧାବାଦିତା ଓ ଅଂଧତ୍ୱର ହାତରେ ଗଡ଼ା ମାଟିହାଣ୍ଡି । ଛୁଇଁଦେଲେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଥିବା,
ମାରା ହୋଇଯାଉଥିବା ମାଟିହାଣ୍ଡି ବଢ଼ିଲା ଝିଅ ।

ଯେଉଁ ବୟସରେ ପୁଅପିଲାଟି ପାଇଁ ସମାଜ ଅନୁଭବର ସକଳ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁଳ୍ଲ
କରିଦିଏ, ଠିକ୍ ସେଇ ବୟସରେ ଝିଅଟି ପାଇଁ ସବୁ ଦରଜା ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ସେଇ
ରୁଦ୍ଧଦ୍ୱାର ଭିତରେ ଏକ ପୁରୁଷକୈନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁକୂଳ-ପ୍ରତିମା ଭାବେ
ସେ ଗଡ଼ାହୁଏ । ନିଜର କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀଜାତିର ସର୍ବବିଧ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ
ଧାରଣା ମଧ୍ୟ ତା’ ଭିତରେ ସଂଚାରିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ‘ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଧ୍ୟାନ’ ଯେ ପୁରୁଷର
ଅହଂକାର, ଓ ନାରୀର ଅହଂକାର ଯେ ‘ପ୍ରେମ ଓ ସୃଷ୍ଟି’, ଏ ଦୁଇଟି ଅହଂବୋଧ
ଭିତରେ ସେ ଫରକ୍ ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ । ଏ ଯାବତ୍ ସଂସାରରେ ଅବତରିଥିବା
ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ବେଶୀ ଭାଗ ଯେ ନାରୀ, ଏ ସତ୍ୟ ସେ ବୁଝିପାରେ
ନାହିଁ । ନିଜକୁ ସେ କ୍ଷୁଦ୍ରମନା ସାଧାରଣ ‘ପୁରୁଷର ସ୍ତ୍ରୀ’ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ, ସେହି
ଭାବନାରେ ଭାବେ, ଓ ସେହି ସ୍ୱାର୍ଥରେ ପରିଚାଳିତ କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରେ, ଆଜି ତ ଝିଅମାନେ ଏତେ ଆଗୁଆ ହେଲେଣି, ପୁରୁଷର
ସମକକ୍ଷ ହେଲେଣି, ସେତେବେଳେ ଆଉ କାହିଁକି ଏ କଥା ?

କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡିଗ୍ରୀ ଓ ଚାକିରୀବାକିରୀ କ'ଣ ଏକ ବିକଶିତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ? ପୁଣି ଭୋଗବାଦୀ ସମାଜରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତି ବସ୍ତୁରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ସଭ୍ୟତାର ଆଦିକାଳରୁ ବସ୍ତୁରେ ପରିଗଣିତା ଝିଅ ସେଥିରୁ ସତରେ ମୁକୁଳିଛି କି ? ନାରୀର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅସ୍ଥିତାବୋଧକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାପାଇଁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ, ଉପାର୍ଜନାକ୍ଷମ ଝିଅମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରବଣତା ଦେଖାଦେଇଛି କି ? ବରଂ 'ପୁରୁଷକେନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଭୋକ୍ତା ସମାଜର' ବଜାରରେ ନିଜକୁ ପଣ୍ୟଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା କିମ୍ବା ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ କୂଟକପଟ, କ୍ଷମତାଲୋଭ ଓ ଅର୍ଥଲିପ୍ସାର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ମାଡିଥିବା ନାରୀଙ୍କୁ ତଥାକଥିତ ସମ୍ମାନ ଓ ସ୍ୱାକୃତି ସୁଲଭ ହେଉଥିବାବେଳେ ଚେତନାର ମୁକ୍ତି କଥା କହୁଥିବା ନାରୀଙ୍କୁ ମିଳୁଛି ଲାଜ୍ଜନା ଓ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ !

ଏହାହିଁ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଉଛି, ଝିଅର ଘର ତଥାପି ଅଂଧାରରେ ବୁଡ଼ିରହିଛି । ଝିଅର ଅଗଣା ଯେଉଁଦିନ ଫର୍ଜାହେବ, ସେଦିନ ମଣିଷର ସଭ୍ୟତାରେ ସତକୁ ସତ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହେବ । ଯୁଦ୍ଧର ଡାକରା ଦେଉଥିବା ଓ ଉପଭୋଗର ଲାଲସାରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହାତରୁ ପ୍ରେମର ଲଳିତ ଆତ୍ମୀୟ ଶକ୍ତି ହାତକୁ ହୁଏତ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହେବ । ନିଜର ଅସ୍ଥିତାର ଜରାୟୁରେ ଥରକୁ ଥର ନିଜକୁ ଧାରଣ କରି ଝିଅ ସେଦିନ ପୁନଃ ପୁନଃ ନିଜକୁ ଜଣେ ଶୁଦ୍ଧ ମଣିଷଭାବେ ଜନ୍ମ ଦେବ ।

ନାରୀର ସହଜାତ ନିରୀହ ସୃଜନଲିପିସା ଓ ମଣିଷର ସହଜାତ ଜ୍ଞାନଲିପିସାକୁ ଦୁଇପଟ କବାଟ କରି ଝିଅ ନିଜଘରେ ଝଙ୍କାଟିଏ ତିଆରିବ, ଯାହାକୁ ବିନାବାଧାରେ ସେ ସବୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଖୋଲିପାରୁଥିବ ତ ସବୁ ଅସୁନ୍ଦର ଓ ଅମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ବୁଜିଦେଇପାରୁଥିବ ।

ମୋ'ର ଦୁଇ ଗେହ୍ଲାଝିଅ ମିଠୁ ଓ ରେନିଙ୍କ ସହ ସଂସାରର ସବୁଝିଅଙ୍କୁ ଏହି ସଙ୍କଳନର କବିତାଗୁଡ଼ିକ ସମେତ ସେ ଦାକ୍ଷିତ୍ୟ ମୁଁ ଅର୍ପଣ କରୁଛି ।

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ଅନୁକ୍ରମ

ଝିଅ ପାଇଁ ଝଙ୍କାଟିଏ	୧
କୁନିଝିଅ ପାଇଁ ଗୀତ	୪
ଯିବାକୁ ଦିଅ	୬
ମେଘପରି	୯
ଚଢ଼ା	୧୨
ସତୀ	୧୬
ଅନୁକୃତି	୧୯
କନ୍ୟାଭୂଷ	୨୨
ବର୍ଷା	୨୫
ଆତ୍ମରତି	୨୭
ଅନୁସରିତ	୩୧
ପ୍ରେମହୀନ	୩୩
କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀ	୩୬
ପାଣିଝଆସର ରାଣୀ	୩୯
ମୁକ୍ତିବୋଧ	୪୨
ସମ୍ଭାବପତ୍ରରେ ନାରୀ	୪୪

ପାଗଳୀ	୪୭
ଝିଅବିଦା	୪୯
ବିବାହବାଞ୍ଛିକ	୫୧
ବିନାଶ୍ରୟେ	୫୪
ପ୍ରିୟତମା	୫୭
ସ୍ୱର୍ଗ	୫୯
ଅର୍ପଣ	୬୧
ନଗ୍ନତା	୬୩
ପ୍ରେମିକା	୬୬
ପ୍ରେମିକାର ଚିଠି	୬୯
ପରିଚୟ	୭୩
ଅଲୋଡ଼ା କଳଙ୍କ	୭୫
ଆକାଂକ୍ଷିତ	୭୭
ତୁପ୍ତାପ୍ତ ନାରୀଟିଏ	୮୦
ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱାସ	୮୨
ଅମୃତ ମୁହଁ	୮୫
ଅଭିସାର	୮୭
ଅସମ୍ଭବ	୯୦
ଆତ୍ମଜନନୀ	୯୩

ଝିଅପାଇଁ ଝଙ୍କାଟିଏ

ବେଶୀ କିଛି ନୁହେଁ
ଘରେ ଝରକାଟିଏ ଥିଲେ
ଜୀବନକୁ ମୁଠାରେ
ରଖିପାରିଥାନ୍ତା ଝିଅ ।

ତା' କଅଁଳ
ଗୋରା ହାତମାପର
ଲମ୍ବ-ପ୍ରସ୍ଥର ଝଙ୍କାଟିଏ ।

ତା' ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁଯାୟୀ
ଖୋଲୁଥିବା, ବନ୍ଦହେଉଥିବା
ଖାଲି ଗୋଟିଏ ଝଙ୍କା ।

ଝଙ୍କା ଖୋଲିଦେଲେ
ଆକାଶକୁ ଛୁଇଁପାରୁଥାନ୍ତା
ଟିପରେ ।

ମୁକୁଳା ବେଶୀରେ
ବର୍ଷାକୁ ଗୁଢ଼ି
ଛାଟିଦେଇ ପାରୁଥାନ୍ତା ପଛକୁ ।

ଚପଳ ପବନକୁ
ଆଖିଠାରୁ
ଲୁଚେଇ ରଖନ୍ତା ପଣତରେ ।

ନିଶ୍ଚୁର୍ ଖରାବେଳେ
କାଉ, ବଣି କି ଗୁଣ୍ଡୁଚି ପାଇଁ
ଆଧାର ମୁଠିଏ
ଥୋଇଦିଅନ୍ତା ।
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଝରକା ଦାଡ଼ରେ ।

କେଉଁ
ମୁଣ୍ଡ କିଶୋରର
ଚୋରାଚାହାଣିରେ
ଲାଜେଇଯାଇ
ଲାଲ୍ କଇଁ ପରି
ଫୁଟିଉଠନ୍ତା ଝିଅ

ଗୋଧୂଳିର ଅବିରରେ
ଜହ୍ନର ଜରିଗୁଣ୍ଡ ଗୋଳି
ଝିଅ ଗାଲରେ
ବୋଲିଦିଅନ୍ତା ମୁହଁସଞ୍ଜ ତ
ହେନାର ବାସ୍ନାପିଣି
ରାତିରେ ଘୁମେଇପଡ଼ନ୍ତା ଝିଅ ।

ଗଙ୍ଗାଶିଖରି ତାଳରୁ
ପେଛାଏ କାକର-ଓଦା
ଫୁଲତୋଳି
ଝରକାବାଟେ ବଢ଼େଇଦିଅନ୍ତା ଭୋର୍ ।

X X X

ଘରେ ଝଙ୍କାଟିଏ ଥିଲେ
ଝିଅର ଜୀବନ
ଏତେ ସଅଳ
ସରିଯାଇନଥାନ୍ତା....

ନିଆଁରେ
ହୁତୁହୁତୁ
ଜଳିଗଲା ବେଳେ
ଝଙ୍କା ଖୋଲି
ସାଇପଡ଼ିଶାଙ୍ଗୁ
ତାକିପାରିଥାନ୍ତା ତ !!

*

କୁନିଝିଅ ପାଇଁ ଗୀତ

ସେଦିନ

ମୋ' କୁନିଝିଅ ଚଢ଼ିଥିଲା

ବୟସର ସବୁଜ ସିଡ଼ିରେ...

ଫଗୁଣର ସବୁଠୁଁ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲଟିକୁ

ଚଇତର ସବୁଠାରୁ ମିଠା କୋଳିଟିକୁ

ସେ ତୋଳିବାକୁ

ହାତ ବଢ଼ାଇଲାବେଳେ

ମୁଁ ତଳୁଁ ପାଟିକରି ଉଠିଲି

ନାହିଁ ନାହିଁ ବୋଲି ।

ସେ ମୋ' ଡାକଶୁଣି

ଓହ୍ଲେଇଆସିଲା ମୋ' ପାଖକୁ

ସେଇ ବେଳୁ

ତା' ଆଖିର ଦୁଇକୂଳ

ଅତଡ଼ା ଖାଉଛି

ସର୍ବଗ୍ରାସୀ ଜିଜ୍ଞାସାର

ଅଦିନ ବଢ଼ିରେ ।

କାଜ୍ଜି ଏ କଥା ମନା
 କାଜ୍ଜି ସେ କଥା ମନା
 ଯେତେକ ଅସହାୟତା
 ସହିବା ବ୍ୟତୀତ
 କାଜ୍ଜି ଯେ ସବୁକଥା ମନା ମତେ
 ମୁଁ ତ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ମାଆ !!

ମତେ ସେ
 ଭସେଇଦବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା
 କରୁଣ ନୀରବ ପ୍ରଶ୍ନର
 ତୁହାତୁହା ଶ୍ରାବଣ ଝଡ଼ିରେ ।

ମୁଁ ଭାସିଗଲେ ଚଳିବ କି ?
 ମୁଁ ତ ଆଉ
 କୁନିଝିଅର ମା' ନୁହେଁ
 ମୁଁ ଯେ ଶାଶୁତ ତୁଲିମୁଣ୍ଡର
 ଚିରନ୍ତନୀ ରାନ୍ଧଣୀଆଟିଏ

ଏବେ ମତେ
 ମୋ' କୁନିଝିଅକୁ
 କାଟିକୁଟି, ସୁଆଦିଆ କରି
 ପରକ୍ଷିଦବାକୁ ହବ
 ତା' ବାପାଙ୍କୁ
 ତା' ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ
 ରୁଚୁଥିବା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳିରେ ।

*

ଯିବାକୁ ଦିଅ

ଏଥର ଯିବାକୁ ଦିଅ....

ମତେ ଗଢ଼ିବାକୁ ହେବ

ବିଦୂଷୀ କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ଗାଁ

ଇଚ୍ଛାମତୀ ଜାୟାଙ୍କର ଦେଶ

ଓ ମନସ୍ଥିନୀ

ଜନନୀଗଣଙ୍କର ପୃଥିବୀ ।

ଦେହ ନୁହେଁ

ଆତ୍ମାକୁ ରମଣ କରି

ଆତ୍ମାକୁ ଜନ୍ମଦେବାର

ବିଧିରେ

ପରିଣୟ-ଯଜ୍ଞର

ପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତି ଦେବାକୁ ହେବ ମତେ ।

ବହୁମୂଲ୍ୟ ପୁରୁଷଟିଏ

କ୍ରୟ କରି

ଆତ୍ମାର ପ୍ରୀତି-ସ୍ବାକୃତିହୀନ

ଏ ଅଭିଜାତ ଦେହଦାନ

କି କ୍ଲୃତ୍ତିକର !

କେବଳ

ବଂଶରକ୍ଷା ଆଳରେ

ହୟବଦନ ବର୍ଣ୍ଣସଙ୍କରମାନଙ୍କୁ

ଦେହରେ ଧାରଣ କଲି

ଥରକୁ ଥର ।

ସେଇଥିପାଇଁ ତ

ମଣିଷପରି ମଣିଷଟିଏ

ଦେଖିବା ଆଜି ସ୍ବପ୍ନ ।

ମାନବ-ବଂଶନାଶର

ଆତଙ୍କରେ

ସସାଗରା ଧରା

ଆଜି ଥରହର ।

ଆଗାମୀ ଶତାବ୍ଦୀରେ

ମାନସ-ଗର୍ଭବେଦନା

ଭୋଗିବାକୁ

ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ

ଯେଉଁ କୋଟିକୋଟି ବାଳିକା,

ତାଙ୍କୁ ହିଁ ନିର୍ମାଣିବାକୁ

ମୋ' ରକ୍ତ, ମାଂସ

ଅଛି-ମେଦ-ମେଧା

ବିନିଯୋଗ କରିବି ମୁଁ

ମତେ

ପୁତ୍ରବତୀ ହେବାର

ଅଭିଶାପରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦିଅ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ
ସମଗ୍ର ବସୁଧାକୁ
ଥୋଇସାଇତି
ରଖୁପାରିବ ଯିଏ,
ସେଇ ପ୍ରେମମୟ
ମଣିଷର ବଂଶଧାରୀ
ମତେ ରଚିବାକୁ ଦିଅ...
ଏଥର ଯିବାକୁ ଦିଅ ।

*

ମେଘପରି

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର

ନିନ୍ଦା ପ୍ରଶଂସା କଥା

କହୁତ ?

ଭଲ ତରକାରି ରାନ୍ଧିଲେ

ପ୍ରଶଂସା ପାଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି

ଭଲ କବିତା ଲେଖିଲେ ନିନ୍ଦା ।

ଭଲ ମଥା ବାନ୍ଧି ଶିଖିଲେ

ପ୍ରଶଂସା ପାଏ ତ

ଭଲ କଥା ବାନ୍ଧି ଶିଖିଲେ ନିନ୍ଦା ।

ଭଲ ପିଲା ପାଳିଲେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ

ହେଲେ ଭଲ ଭାବନା ପାଳିଲେ ନିନ୍ଦା

ମରିଶିଖିଲେ ଗୁଣଗାନ ତ

ଜୀବନକୁ

ଭଲପାଇଲେ ନିନ୍ଦା ।

ସୀମା ଭିତରେ ଦେବୀ

ଅସୀମା ହେଲେ

କଥା ସଜଲା ଯା'ର,

କେତେ ଦୁଃଖରେ
ନିନ୍ଦାରେ ନିନ୍ଦାରେ
ନିଜକୁ ସେ ମଣିଷ କରି
ଗଢୁଥିବ କୁହ ତ !

ସବୁ ନାରୀଙ୍କ ଦୁଃଖରେ
କାନ୍ଦିପାରୁଥିବ
ଏସବୁ ପୁରୁଷଙ୍କ ଅସହାୟତାରେ
ସାହା ହେଇ ପାରୁଥିବ ।

ଘର ବାହାରର
ଦାଉ ଧକ୍କାରେ ଭାଙ୍ଗିନପଡ଼ି
ଏକୁଟିଆ
ବାଣ୍ଟମଝିରେ
ଠିଆ ହେଇ ପାରୁଥିବ ।

ତାଛଲ୍ୟର ପାରାବାର ମଝିକୁ
ଜୀବନମୂର୍ଛା ଡେଇଁପଡ଼ି
ପ୍ରେମର ମୁକ୍ତାଟିଏ
ତୋଳିଥାଣି ପାରୁଥିବ ।

ଏମିତିକି
କୋଉ ପିଶାଚ ଭିତରେ
ଲୁଚିଥିବା
ପୋଷେ ନିର୍ମଳତାକୁ
ଛାଣିଥାଣି
ତାକୁ ସେଥିରେ
କୁନିପୁଅ ପରି
ସୁତୁରା କରି
ଗାଧେଇଦେଇ ପାରୁଥିବ ।

କେତେ କଷ୍ଟରେ
ସେ ନିଜକୁ
ଏମିତି ଜଣେ ମଣିଷ କରି
ଗଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବ,
ଏକଥା
ଭାବିତ କେବେ ?

ନିଜର
ଓ ନିଜଲୋକଙ୍କର
ମିଠା ପାଣିଭରା
କୁଅପାଖରୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇ

ଥରେ
କବିତାର ଲୁଣିଆ
ସମୁଦ୍ରରେ ଝାସଦେଲେ
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର
ଆଉ କେଉଁ ସ୍ୱାର୍ଥ
ପୂରଣ ହୁଏ କି,

ପ୍ରଖରରୁ ପ୍ରଖରତମ
ତୃଷାର ତାପରେ
ଆତ୍ମାକୁ
ଅଦୃଶ୍ୟ ବାଂଘ ପରି
ଶୁଦ୍ଧ କରି କରି
ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ
ମେଘ ତିଆରିକରିବା ଛଡ଼ା.. !!

*

ଗଙ୍ଗା

ଗଙ୍ଗା ହେଲେ ସିନା
କେହି କହିପାରିବ
ଗଙ୍ଗା କହିଲେ ଥିବି
ଗଙ୍ଗା କହିଲେ ଯିବି
ଏଡ଼େ ଦମ୍ଭରେ !

ବାରମ୍ବାର
ଗଙ୍ଗାର ପବିତ୍ରତାର
ଦ୍ଵାହି ଦେଲାବେଳେ
ନାରୀଟିଏ ଗଙ୍ଗା ହେଉ
ଅମର୍ତ୍ତ୍ୟମୟୀ ହେଉ
କେହି କେବେ
ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ଏ କଥା
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ।

ଗଙ୍ଗା କ'ଣ
ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିପାରେ
କୂଅରେ ?

କଂସାବାସନରେ କି

ଭାତହାଣ୍ଡିରେ ?

ତ୍ରିଭୁବନର ପିପାସାହାରିଣୀକୁ

କ'ଣ ଚହଲେଇ

ଦିଆଯାଇପାରେ

ପାନପାତ୍ରରେ ?

ଜଗତକୁ

ପ୍ରୀତିଶୁଦ୍ଧ କରିବାର

ଅନୁରକ୍ତିକୁ

ଛାତିରେ ଧରି

ସ୍ବର୍ଗରୁ ପାତାଳକୁ

ଡେଇଁପଡୁଥିବା

ନାରୀଟି ଜାଣିଥାଏ ଯେ

ତାକୁ ଦିନେ

ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର

ନିରାପଦ ନଖକୋଣ

ମୂର୍ଚ୍ଛିବାକୁ ହେବ ।

କେବେ ଶିବଙ୍କର

ଜଟା-ଜାଳ

ଛିଣ୍ଡେଇବାକୁ ହେବ ତ

କେବେ ବିଦାରିବାକୁ ହେବ

ଜହ୍ନୁଙ୍କର ଜାନୁ ।

ଏମିତି ବି

ଦିନ ଆସିବ

ଯେବେ ଥରକୁ ଥର

ନିଜର ସଦ୍ୟଜାତ

ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ

ଭସେଇଦବାକୁ ହବ

ସଂକଳ୍ପର ସୁଅରେ ।

ସେ ଜାଣେ

ପଡ଼ିତପାବନୀ ତାଙ୍କ

ଶୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ

କେବଳ ଦିଶାହୀନ ବହିର୍ଯିବାର

ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ନେଇ

ନିଜକୁ ପଡ଼ିଉଠି

ଭରିଦବାକୁ ହବ

ପାହାଡ଼ରେ

ପାତାଳରେ

ମରୁଭୂମି ଅରଣ୍ୟରେ

ଖାଲରେ ଖମାରେ

ନାଲରେ ନର୍ଦ୍ଦମାରେ

ଅବା ସମୁଦ୍ରରେ ।

ଏତେ କଥା କଲାପରେ

ହୁଏତ, ତା' ଦେହ

କାହାପାଇଁ ଆଞ୍ଜୁଳାଏ

ତର୍ପଣର ଜଳ

କି କାହା ଅନ୍ତିମ କ୍ଷଣରେ

ବୁଝାଏ ଉଦକ ହେବାର

ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିବ ।

ନାରୀଟିଏ ଗଜା ହେଉ

କେହି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ

ସେ ଶୋଷ ମେଣ୍ଟାଉଥାଏ

ସବୁରି ଦେହର

ମନର

ସଂସାରର

କେହି ତା'ର

ମୋକ୍ଷଦା ରୂପକୁ

ଆପନା କରନ୍ତି ନାହିଁ

ପିପାସିତ ଆତ୍ମା-ମନ୍ଦିରରେ ।

✱

ସତୀ

ସତୀତ୍ୱ ଯିବା ଭୟରେ
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି
କେବେ ବି
ସତ କଥା କହେନି ।

ଗାଁର ଯାତ୍ରାପାର୍ଟିରେ
କେଉଁ ଧନୁର୍ଦ୍ଧରର
ଅଭିନୟ-ବିଭୋରା
ବିନିଦ୍ର ରାତିମାନେ
ତାକୁ ସେଇ
ବୀରବରର (?)
ବଳିଷ୍ଠ ଛାତିରେ
ଲୋଟିଯିବାକୁ ଉତ୍ସାହୀ
ଏ କଥା
ସେ ଜମା କହେନି
କା' ଆଗରେ ।

ମେଘ ଉଠିଲାବେଳେ
କୋଉ ଗାଈଆଳ
ଟୋକାଟିର

କଳା ମିର୍ମିର
ବାହୁରେ ବାହୁଛନ୍ତି
ତା' ବଂଶୀର ତାଳେ ତାଳେ
ବେଦମ୍ ନାଟିଲେ
ତାକୁ କେତେ
ଉତ୍ସାସ ଲାଗନ୍ତା ସତେ !
ଏ କଥା ବି
ସେ କେବେ କହେନି ।

ସେ କହେନି
ଯେ ବସ୍ତ୍ରରେ ତାକୁ
ନିଜ ଜାଗାଟି ଛାଡ଼ିଦେଇ
ଠିଆହୋଇଥିବା ସୁଦର୍ଶନ
ତରୁଣଟିର ସଂଭ୍ରାନ୍ତ
କପାଳରୁ ଲୁଗାକାନିରେ
ଝାଳ ପୋଛିଦେବାକୁ
ତା'ର କେତେ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ।

କେଉଁ ଉଦାସ କବିର
ବହିଥାଏ, ବିଛଣା
ସଜାଡ଼ିଦେଲେ
ତାକୁ ଭାରି ଭଲଲାଗନ୍ତା
ବୋଲି ସେ
କେବେ କହେନି ।

ସେ ଆଦୌ କହିପାରେନି
ସ୍ବାମୀର ଚିରାଚରିତ ସହବାସକୁ
ସହିବାକୁ
ତାକୁ ନିତି ରାତିରେ
କେଉଁ କହିତ ପ୍ରେମିକକୁ

ଦେହ ଉପରକୁ
ଡାକିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ପତି ପରମଗୁରୁଙ୍କ ପାଦରେ
ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିବା
କବିତା ବହିର
ପ୍ରତିଟି କବିତା
ପର-ପୁରୁଷର ସ୍ବର୍ଗରେ
ପୁଲକିତ ବୋଲି
ସେ କାହାକୁ କହେନି ।

ସତୀତ୍ବ ଯିବା ଭୟରେ
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି
ଏଇ ଡହଡ଼ହ
ସତ୍ୟ ସବୁକୁ
ଚାପିଦଉଥାଏ
ପାଦରେ ।

ଜଳନ୍ତା
ଅଜ୍ଞାର ଉପରେ
ଠିଆହେଇ
ସତୀତ୍ବର
ଶୀତଳ-ଛଳନାରେ
ଥଣ୍ଡା କରି ଦଉଥାଏ
ସଉଁଙ୍କୁ...

✱

ଅନୁକୃତି

ସୁନ୍ଦର ଅଳତାବୋଳା
ଠାକୁରାଣୀ ହେଇପାରିଲିନି,
ନାରୀଟିଏ ହେଇ ରହିଗଲି ।

ଯୋଉଠି ଯିଏ
ସମୁଦ୍ର ପରି ଦିଶିଲେ,
ସେ ଆଡ଼କୁ
ନଈଟିଏ ପରି ଧାଇଁଗଲି ।

ସହସ୍ର ଜନ୍ମର
ପବିତ୍ର ଅଚଳ ସତୀତ୍ବକୁ ନୁହେଁ,
ବୁନ୍ଦାଏ କାକରର
ଆୟୁଷ ନଥିବା
ଭିକାମାଟି ଗନ୍ଧର
ଚଳମଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ,
ସମର୍ପି ଦେଲି
ମୋ'ର ଅକୁଣ୍ଠିତ
ଇହକାଳ....ପରକାଳ,

ଆଦ୍ୟା, ଅମୃତା
ଅନନ୍ୟା, ଅସୀମା
ହେବା ଆଶାରେ
ସବୁ ହୁଏ, ପର୍ବତ
ଢେଙ୍କିଗାଁ ।

କେହି
ଅଞ୍ଜଳି ପାତୁ କି ନ ପାତୁ
ମୁଁ ଯେ
ଜାଳିହେଲେ
କେତେ କ'ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରେ,
ଏଇ ବିଶ୍ୱାସକୁ
ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବା ପାଇଁ
ଅବୀରଣ ଆବେଗରେ
ସବୁ ଶୂନ୍ୟପାତ୍ରକୁ
ଛୁଇଁଗାଁ.....

ଲିତାଏ ସମ୍ମୋହିତ
ସୁଷ୍ପୃତ ପାଇଁ
ଅଯୁତ ଅତନ୍ତ୍ର ସାଧନାର
ଅସ୍ପଷ୍ଟକୁ ବାଜିରଖିଲା ପରେ
କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ଅନୁଭବକୁ
କାନ୍ଧରେ ବୋହି ବୋହି
ଫେରିବାର ସ୍ମୃତି
ତମେ ଭୋଗିନଥିବ କେବେ ।

ନିଅ ....

ନିବିଡ଼ ନିଃସ୍ୱଚାର

ପିତୁଳିଟିଏ ଗଢ଼ିବାକୁ

ତମ ଆଗରେ

ଅନୁକୃତିଟିଏ ଥୋଇଗଲା ।

✱

କନ୍ୟାଭୂଷ

ମରିବା

ତା' କପାଳ-ଲିଖନ ।

ମାଟି ଛୁଇଁଲାମାତ୍ରେ

ଆରମ୍ଭ ହୁଏ

ତିଳତିଳ ମରିବା

ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନର

ଅନ୍ଧମୁହାଣୀରେ

ଝୁଝି ପଡୁପଡୁ

ସେ କିନ୍ତୁ

ମରୁ୍ୟର ଛୋଟଛୋଟ

ପୁଡ଼ିଆରେ

ସାଇତିରଖେ

ଟିକିଏଟିକିଏ ଜୀବନ ।

ମା'ର ଦୁଃଖୀ ଉଦାସ

ଆଖିକୋଣରେ

ସେ ଲୁଚେଇ
ରଖୁଦିଏ
ଟିକିଏ ଆଶ୍ୱାସନା

ବାପାର
କ୍ଳାନ୍ତ ଫଟାଗୋଇଠିରେ
ହାତଆଉଁସା ଟିକିଏ

ଅଭିଶାପର ବୋଝପରି
ବଡ଼ଜା ବୟସର ପେଡ଼ିରେ
ସେ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖେ

ପ୍ରେମ, କ୍ଷମା
ସହିଷ୍ଣୁତା
ତ୍ୟାଗ ଓ ତପସ୍ୟା

ଚିରା ପଣତରେ
ଗଣ୍ଡିପଡ଼ିଥାଏ
ବିଶ୍ୱାସ ।

ଘରବାହୁଡ଼ା
କ୍ଳାନ୍ତ, ଭୋକିଲା
ଲୋକଟି ଆଗରେ
ସେ ନିଶ୍ଚୟ
ବାଢ଼ିଦେଇ ପାରିବ
ମୁଠାଏ ଉଷ୍ମ ଡାତ ।

ପୋଷେ ଖୁବକୁଣ୍ଡାରେ
ସେ ଗଢ଼ିଦେଇପାରିବ
ଗୋଟାଏ ସୁନେଲି ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଏବେ ତ
ମାଟି ଛୁଇଁବା ଆଗରୁ
ଆମେ ଲିଭେଇଦେଲେଣି
ତା'ର ଛାୟା....

ଏକୋଇର ବଳା ହୋଇ
କେତେ ଅୟସରେ
ବଢ଼ିଉଠନ୍ତି ସ୍ୱାର୍ଥ, ହିଂସା
ଅହଂକାର ଆମ କୋଳରେ !

କେତେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ
କାଟି ଦେଲେଣି ଆମେ
ଧାରେ କଅଁଳ ମୌନ
ମାନବିକତାର ମାୟା !!

*

ବର୍ଷା

ଜଣେ କାହାକୁ ତ
ନବାକୁ ହବ
ବେଳଅବେଳ ନ ମାନି
ଅବାରିତ ଢାଳିହବାର
ଭୂମିକା !

ସ୍ବଚ୍ଛତମ ଅବତରଣର
ଆତ୍ମୀୟତାରେ
ଯେତେ ପଙ୍କ କାହୁଅକୁ
ପବିତ୍ର କରି
କାହାକୁ ତ
ତୁଲେଇବାକୁ ହବ
ଭୂମିକୁ
ନିଃସର୍ତ୍ତ
ସମର୍ପିତ ହୋଇଯିବାର
ଦାୟିତ୍ବ !

କେହି ତ
ପାଖେଇଆସିବ
ନିଜକୁ ହଜେଇ ଦବାପାଇଁ
'କବି' ର ଅଶ୍ରୁଧାରରେ !

କେହି ଜଣେ ତ
ଛାତିରେ ନିଆଁଜାଳି
ବାଟ କଢ଼େଇନବ
ଅନ୍ଧାରରେ !

ମାଗୁ ନ ମାଗୁଣୁ
କେହି ତ
ସହସ୍ର ତୁମ୍ଭନରେ
ଓଦା କରିଦବ
ଘାସପତ୍ରମାନଙ୍କର ଓଠ !

ପୁଣି
ପ୍ରାଣର ଆବେଗମୟ
ତାକରାରେ
ସମୁଦ୍ରର ଉଛୁଳି ଉଠିବାର
ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ଦେଖୁ
କେହି ହେଲେ ତ
ନିରଞ୍ଜିତ ନୀରବତାରେ
ଲୁଚିଯାଇପାରିବ
ଦିଗ୍‌ବଳୟର ଆରପାଖେ !

ସମସ୍ତେ ମନା କରିଦେଲେ ବୋଲି
ଏତେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ ନାହିଁ

ଦିଅ
ବର୍ଷାର ପାଉଁଜି ହଳକ
ମୋ'ରି ପାଦରେ
ପିନ୍ଧେଇଦିଅ ଏଥର

ଆମ୍ବରତି

ମୁଁ ଜାଣେ
ଦିନେ ମୁଁ
ଖୁବ୍ ଏକା ହୋଇଯିବି ।

ମୋ' ପୁଅ
ବୟସ, ଅୟସ ଲୋଡୁଥିବା
ଲୋକମାନେ
କିଏ କୁଆଡ଼େ ଯାଇସାରିଥିବେ ।

ପ୍ରେମ ଲୋଡ଼ିବା ଜନ ତ
କେହି ଜଣେ ହେଲେ
ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ଆଖିରେ ।

ଦିନୁଦିନ
ଉଛନ୍ତି ପଡୁଥିବା
ଏଇ ଭରପୂର ଆବେଗର
ଭଣ୍ଡାରକୁ
ନିଜ ଛଡ଼ା
ଆଉ କାହାକୁ ବା ଦେବି ?

କିଛି ଦବା ତ
ଦୂରର କଥା,
ନିଜ ନିଜର
ଗ୍ରହଣ କରିବାର
ଅସାମର୍ଥ୍ୟକୁ
ଲୁଚାଇବାକୁ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରେମକୁ
ଅସତ୍ୟ ବୋଲି
ପ୍ରମାଣିତ କଲେ ।

ଯଶ ବିଭବ
ସଂସାରର ଗଣ୍ଡିକୁ
ଟାଣ କରି ଧରିଲେ,

ହୃଦୟର ଡୋରିକୁ
ଦୁର୍ବଳ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ
ଟାଣି ଛିଣ୍ଡେଇଲେ ।

ପ୍ରେମର ପରମାର୍ଥକୁ
ଛୁଇଁବାକୁ
ସୋପାନ ପରେ ସୋପାନ
ଚେତନାର ଶୀର୍ଷତମ
ବିସ୍ତାରକୁ
ଆରୋହଣ କରିବାକୁ ହୁଏ,

ସଂବେଦନାର
ସୂକ୍ଷ୍ମତମ ସ୍ପର୍ଶକୁ
ମୁଠାରେ ସାଇତିବାକୁ ହୁଏ
ଏକଥା ଭୁଲିଯାଇ

କେମିତି ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି
ସେମାନଙ୍କର
ଆଶୁଗଣି ଛିଡ଼ିଲା
ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା
ବାରମ୍ବାର
ଅଭିଯୋଗ କଲେ ।

ଶେଷକୁ
ପ୍ରେମ ସପକ୍ଷରେ
ସାକ୍ଷୀ ଦେବାକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି
ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲେ
ଗ୍ରହ ତାରା
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ମେଘ ଓ ସମୁଦ୍ର,
ଏପରିକି ନିଜେ
ବଡ଼ ଠାକୁର
ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡକୁ.. ।

ତଥାପି...
ଆଖିରେ ସ୍ୱାର୍ଥର
ଅକ୍ଷୟଗୁଳି ବାନ୍ଧି ,
ସେମାନେ
ଭାବପ୍ରବଣତାକୁ ଶ୍ରୀହୀନ
କବିତାକୁ ପ୍ରାଣହୀନ
ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଅର୍ଥହୀନ
କହି
ନିଷ୍ଠାପ ଭଲପାଇବାକୁ
ଚରମ ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ
କେତେ ଡର୍କ କଲେ ।

ମୁଁ ଜାଣେ
ଦିନେ ସକାଳେ
କବାଟ ଖୋଲିଲାକ୍ଷଣି
ମୋ' ହାତଧରି
ମରୁଆ ପାଖକୁ
ନେବା ପାଇଁ
ହସହସ ମୁହଁରେ
ହୁଏତ ଠିଆ ହୋଇଥିବ
କ୍ୟାନ୍‌ସର !

କେହି ପାଖରେ
ଥାଉ କି ନଥାଉ,

ସ୍ବପ୍ନ ହେଉ
କି ବାସ୍ତବ,

ମତେ ତ ନିତି ରାତିରେ
ପ୍ରେମକୁ ଇ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ହେବ
ଜୀବନକୁ ପାଇବାକୁ ହେଲେ

ଅନୁସରିତ

କୋଉଠି କିଛି

ଭୁଲ୍ ନ ଥାଏ,

ଅଥଚ

ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରତ୍ୟାଶାଟିକୁ

ରୂପଚାୟ ଫେରିଆସିବାକୁ ହୁଏ

ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତିର

ମନ୍ଦିରବେଢ଼ାରୁ ।

ଅବେଳରେ

ଦିଆଁଙ୍କ ପହଡ଼ ପଡ଼ିଯାଏ ।

ସାତଶ ପଞ୍ଚାଶ କୋଶ

ଚାଲିଚାଲି ଆସିଥିବା

ରକ୍ତାକ୍ତ ଗୋଇଁ ।

ଧୂସର ଖାଙ୍କର କେଶ ।

ଅଶ୍ରୁଳ କୋଚରଗତ ଚକ୍ଷୁ

ଖାଲି ଟିକେ ଚାହିଁଦେଇ

ଚାଲିଯିବ ବୋଲି
ଅଟକି ରହିଥିବା ପ୍ରାଣ ।

ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
କାଳେ ସୁଧାରିହବ ଭାବି
ତରତରରେ ଖୋଜନ୍ତି
ଭାଗ୍ୟ ଓ କର୍ମଫଳର ତୁଟି ।

ହତାଶାର ଅନ୍ଧାରରେ
ସେତକ ବି
ଲୁଟିଯାଉଥାଏ ।

ଆହା ....
ଦିଗ ଦିଶିନଥାନ୍ତା ଭଳା !
ଆଖିରେ ପଡ଼ିନଥାନ୍ତା
ଦେଉଳର ନେତ !
ସିଂହଦୁଆରଯାଏଁ
ବାଟକଢେଇ ଆଣିନଥାନ୍ତା ଭାଗ୍ୟ !

ମୋ' ନିଜର ନିରାଶାଠୁଁ
ଦିଅଁଙ୍କ ଅସହାୟତା
ଏତେ ଅଧିକ
ଜାଣିପାରିନଥାନ୍ତି ଜନ୍ମା ।

କେଡ଼େ ସୁରୁଖୁରୁରେ
ପଥ ସରିବା ଆଗରୁ
ଜୀବନ ସରିଥାଆନ୍ତା ସତେ !!

ପ୍ରେମହୀନ

ଏଠି,
ନଇଁନଇଁ
ଆଖି ତଳକୁ କରି
ଚାଲିବାକୁ ହୁଏ
ସବୁବେଳେ....

ସବୁ ଏରୁଣ୍ଡିବନ୍ଧ ଉଠା ତ
ସବୁ ଛାଡ଼ ନିଜା ।

ଗଳି ରାସ୍ତା
ଏଡ଼େ ସରୁ ଯେ
ଯେତେ ଜାକିଜୁକି
ବାଟ ଚାଲିଲେ ବି
ଲୁଗାକାନିର
ଅଗ ଟିକେ
କୋଉ କାନକୁହା କାନ୍ଧରେ
ବାଜିଯାଏ
ଓ ଅବିଳମ୍ବେ
ମୋ' ଅନାବୃତ

ଦେହର ଜ୍ୟାମିତି
ସେଠି ଛାପି ହୋଇଯାଏ ।

ଏଥିରେ
ଛାତିଏ ସମୁଦ୍ର
ଆଖିଏ ତାରା
କପାଳେ ଆକାଶ
କବରୀଏ ମେଘ ଧରି
କାହାକୁ ମୁଁ
କେମିତି ଭେଟିବି ?

ଦିଗ୍‌ବିଦିଗ
ଚହଟେଇ ଦଉଥିବା
ପ୍ରୀତିର ସୁଗନ୍ଧି ମାଖୁ
କେଉଁ ପ୍ରସାରିତ ହୃଦୟର
ଶ୍ୟାମଳ ବନବାଥିରେ
କେମିତି ଫୁଟିବି ?

ଏଠି ତ
ସବୁ ସଙ୍କୋଚନକୁ
ସ୍ବାକୃତି ମିଳେ ସହଜରେ ।

କ୍ଷୁଦ୍ରତା .....
ମଥାଟେକି, ସ୍ପର୍ଶରେ
ପାଦ କଟାଡ଼ିଲା ବେଳେ
ସଂଧ୍ୟାତାରାତି ପରି
ଏକାକୀ ଓ
ବିନୟ ଦିଶୁଥାଏ
ଉଚ୍ଚତା

ତାକୁ
ଆଖିରେକି ଚାହିଁଲେ
ଓଡ଼ିଶା ଖସିପଡ଼େ
ମଥାରୁ ... !

ସେତିକିରେ ତ
ଜଗତ ଅସମ୍ଭାଳ

ତୁଛାଦପି ତୁଛ
ନାରୀଟିଏ ହୋଇ
ପୂର୍ଣ୍ଣତମ-ସଙ୍ଗମ-ସ୍ବପ୍ନମୟୀ
ପ୍ରକୃତି ପରି
ମୁକ୍ତ ଦେହ
ନଦୀ ପରି
ପ୍ରବାହିତ ମନ ନେଇ
ମୁଁ ସତେ
କେମିତି କାହାର
ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିବି ?

*

କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀ

ତୁଳି-ଚାଳରେ ନଥାଏ
ଶାଢ଼ି-ସୁନାରେ ନ ଥାଏ
ପତି-ପୁତ୍ରରେ ନ ଥାଏ
କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀଟି
ସତରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପାଏ ।

ନିଧି ଫିଙ୍ଗି
ନିଃସ୍ୱତାର ପଛେପଛେ ଧାଏଁ ।
ମୁକୁତା ଆଡ଼େଇଦେଇ
ଶିଉଳିଫୁଲର ମାଳ
ଗଳାରେ ଝୁଲିାଏ ।

କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀଟି
କେବେ କୂଳରେ ଲାଗେନା
ଥରକୁ ଥର
ଥରକୁ ଥର
ମଝିନଇରେ ବୁଡ଼ିମରୁଥାଏ ।

ସମଗ୍ର ଆୟୁଷଠାରୁ
ସାର୍ଥକ ମଣୁଥାଏ
ଘଡ଼ିକର ଭାବପ୍ରବଣତା

ନିଜ ଅକାରଣ ଅନ୍ୟମନସ୍କତାର
କାରଣ ଖୋଜିପାଏନା ।

ଜାଣିପାରୁନଥାଏ
କାହିଁକି ସେ ଅହରହ
କାନଡେରେ ...
ଶୁଣିବାକୁ
ପବନରେ ଭାସିଯାଉଥିବା
କାହାର ଆବେଗ-ସଜଳ
ପଦେକଥା ।

ସାରାରାତି ଜଗିବସେ
ଦେଖିବାକୁ
କାକରର ଦର୍ପଣରେ
ଅକଳଙ୍କ ହୃଦୟର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ।

ଖରା ପତୁନପତୁଣ୍ଡ
ଦର୍ପଣ ଉଭାନ୍ ହେଇଯାଏ ।

କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀଟିର
କପାଳରେ
କଳଙ୍କର ଚିପା ଆଙ୍କିଯାଏ ।

ଅକ୍ଷରରୁ ଅଶାକ୍ଷରଯାଏ
ଯାତ୍ରା-ବିଜଡ଼ିତ ତା'ର
ପ୍ରତିଟି ସ୍ୱନ୍ଦନ ।

ପଦୁଟିଏ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ପଦ
ନିଃଶବ୍ଦରେ କହେ ।

ତଥାପି

କିଛି ନ କହିପାରିବା ବ୍ୟଥାରେ

ଘାରି ହେଉଥାଏ ।

କବିତାରେ ଥିବା ନାରୀଟି

ସତରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପାଏ ।

*

ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ

ଝରଝର ମେଘ
ବାହାରେ ଭିତରେ
ଝରଝର ଆଖୁପାଣି
ଭିତର ବାହାର
ଏକାକାର ମୁଁ ତ
ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ ।

ଏ ପାଣିରେ କେତେ
ଗାର, କେତେ ଧାର
କିଏ ତା ପାରିଟି ଜାଣି ?
ଭିତର ବାହାର
ଏକାକାର ମୁଁ ତ
ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ ।

କିଏ ଭସେଇଲା
କାଗଜ ନଉକା
କିଏ ବା ବାହିଲା ବୋଇତ
କିଏ ଥଳକୁଳ
ହରେଇ ବୁଡ଼ିଲା

ଖୋଜିବାକୁ ମନମିତ,
 କିଏ ଗୋଟେଇଲା
 ଶାମୁକା, କିଏ ବା
 ନିଜ ଶବ ନେଲା ଛାଣି ।
 ଭିତର ବାହାର
 ଏକାକାର ମୁଁ ତ
 ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ ।

ଅଞ୍ଜଳିରେ କଳସୀରେ
 କେବେ ବା
 ସରିତରେ ସାଗରରେ
 ଭରାଣୀରେ ମୋର
 ଅଭିଷେକ ହୁଏ
 କେତେମତେ ବାରେବାରେ
 ମୁକୁଟଟି ଥାଳପରି
 ଦିଶୁଥାଏ
 ରାଣୀ ଚିର ଭିକାରୁଣୀ ।
 ଭିତର ବାହାର
 ଏକାକାର ମୁଁ ତ
 ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ ।

ମୁକୁତା-ମଣିରେ
 ସବୁରି ଶରଧା
 କିଏ ସାଇତିବ ପାଣି ?
 ଶୋଷ ସରିଗଲେ
 ପାଣିର ଏ ରାଜଧାନୀ
 ପାଲଟେ ମଶାଣି

ଜାଣେନା କାହିଁକି

ପାଣିସୁଅ ଏତେ

ମୋ' ଲାଗି ବହେ ଉଜାଣି ?

ଭିତର ବାହାର

ଏକାକାର ମୁଁ ତ

ପାଣିଉଆସର ରାଣୀ

*

ମୁକ୍ତିବୋଧ

ସମୁଦ୍ରେ ଅଭିଳାଷକୁ
କୌପୀନ ପରି
ସଂକୁଚିତ କରି
ଝଲସିଲୁ
ବେଳାଭୂମି-ପୋଷାକରେ ।

ଆକାଶେ ଆଶାକୁ
ତୁକୁଡ଼ାଏ ଜରିକାଗଜରେ
ଗୁଡ଼େଇ, ପରିଣତ ହେଲୁ
ତାରକା-ନାୟିକାରେ ।

ଇଶ୍ବର କି ପ୍ରେମିକର
ମୁଗ୍ଧ ନୟନରେ ନୁହେଁ

ତୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଦିଶିଲୁ
ବିଶ୍ବ-ବଣିକର
ତୁଳ୍ଲିବନ୍ଧ
କୃପା-କଟାକ୍ଷରେ ।

ଆଲୋକର ଫୁଆରାରେ
ମୁକୁଳା ଦେହର
ଇଅ ଇଅ ମାୟୁମାୟୁ
ତୁ ରହିଗଲୁ
ଯୋଉ ଅଂଧାରକୁ
ସେଇ ଅଂଧାରରେ ।

ତାଜା ମାଂସର
ଖୋଲାମେଲା
ବିପଣୀଯୋଗ୍ୟା
କଣ୍ଢେଇଟିଏ ହୋଇ ।

ସେମାନଙ୍କର
ଅମାନବିକତାର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି
ମୁକ୍ତି ପାଇଁ
ମୁକ୍ତ ହେଲୁନାହିଁ,

ସେମାନଙ୍କ
ଲାଳସାର ଚୁପ୍‌ଚାପାଁ
ବିକ୍ରୀହେଲୁ
ମୁକ୍ତ ବଜାରରେ
କେବେ କମ୍ ତ
କେବେ
ଚଢ଼ା ଦରରେ ।

*

ସ୍ବାଦପତ୍ରରେ ନାରୀ

ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ
ସ୍ବାଦପତ୍ରର ବଗିଚାରେ
ନାରୀମାନେ
ଫୁଲହେଇ ଫୁଟନ୍ତି ।

ହତ୍ୟାର
ତାଜା ରକ୍ତର ରଙ୍ଗପରି
ଲାଲ୍,
ଧର୍ଷଣର
ବାଉଁସ କାମନା ପରି
ନୀଳରଙ୍ଗର
ଅସଂଖ୍ୟ ନାରୀ ।

ତା'ରି ଭିତରେ
ଉଧୁଲଙ୍ଗଳା ଦେହରେ
ହୀରାର ମୁକୁଟ ନାଇ
ଓ କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର
ଅଧୁଆ ଅନ୍ତର୍ବାସକୁ

ହାତରେ ଝୁଲେଇ
 ଫୁଟିଫାଟି ପଡ଼ନ୍ତି
 କେତେ ସୁନେଲି
 ରୁପେଲି ରଙ୍ଗର
 ଫୁଲଝରି ।

ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଦେଇ
 ଚାହିଁରହିଥାଏ
 ଜଳକା ମାଳୀ

ଠାକୁରପୂଜା ପାଇଁ
 ଫୁଲଟିଏ
 ମାଗିବାକୁ ଆସିଥିବା
 ଲୋକର ଶୂନ୍ୟ ଆଖିଲାକୁ

ଝୁଡ଼ିଝୁଡ଼ି
 ଫୁଲ ବୋହିନଉଥାନ୍ତି
 ଚନ୍ଦ୍ରର ବେପାରୀ

*

ପାଗଳୀ

ଜୀବନ ପାଇଁ
ଅନାବଶ୍ୟକ ମଣି
ସମସ୍ତେ ଏଣେତେଣେ
ଫିଙ୍ଗିଦଉଥିବା
ଭାବପ୍ରବଣତାକୁ
କାନିରେ ସାଉଁଟିନେଇ
ପାଗଳୀ
ନିଜକୁ ରାଣୀ ଭାବୁଥାଏ ।

ସେମାନେ
ସଜାଡୁଥାନ୍ତି ସଂସାର
ଅହରହ ଲାଗିଥାନ୍ତି
ଟିକିଏ ପବନରେ
ଭୁଲୁଡ଼ିପଡୁଥିବା
ସମ୍ପର୍କର
କାନ୍ଦ ମରାମତିରେ ।

ପାଗଳୀ
ଥାଳ ପଡେଇ
ବସିଥାଏ ଦୁଆର ପାଖରେ ।

ତମ ଧନ-ଜନ
ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ
ଭାଗ ମାଗୁନାହିଁ,
ମୁଠାଏ ଅଳ୍ପ
କି ମୁନ୍ଦାଏ ଜଳ ପୂରି
ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିଏ ଦିଅ ଗୋ ...,

ତା'ର ଆକୁଳ ନୀରବ ଡାକ
କାହାକୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ କରେ
କେବେ କେବେ

ଆବେଗମୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିଏ
ସେ ଲୁଚେଇ
ତାଳିଦିଏ ଥାଳରେ,
କାଙ୍ଗାକୁଣୀ ଆହ୍ଲାଦରେ
ଦାତାକୁ
ଜିଣ୍ଟର ବୋଲି ଭାବେ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଜୀବନ ତ
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମୃତ୍ୟୁକୁ
ସର୍ବସ୍ୱ ସମର୍ପିଦେଇ
କିଏ ଆଗେଇଆସି ଧରିବ
ନିଜ ଠିକଣା ପାସୋରିଥିବା
ପାଗଳୀର ହାତ ?

ପାଗଳୀ ବାରଦୁଆରୁ
ନିରାଶାରେ ଫେରେ
ଓଠରେ
ଅପରାଜିତାର ହସ
ଅଞ୍ଜଳିରେ
ଶୂନ୍ୟ ଭିକ୍ଷାପାତ୍ର ।

*

ଝିଅବିଦା

ଚବିଶ ବର୍ଷକାଳ
ନିଖୁଣ ଗଢ଼ିଥିବା
ଦେବୀମୂର୍ତ୍ତିକୁ
କେଡ଼େ ସମାରୋହରେ
ନିଜଠୁଁ
ଥଳଗା କରୁଥିଲା ଶିଳ୍ପୀ

ଝିଅ
ଶାଶୁଘର ଯିବାପାଇଁ
ସଜ ହେଉଥିଲା ...

ଶାଢ଼ି
ଗହଣା
ସୁନ୍ଦରକଣ୍ଠ, ପଲଙ୍କ
ସଜୁଥିରେ
ଲେଖାହୋଇଥିଲା
ସ୍ନେହର ମୂଲ୍ୟ ।

ଝିଅ ଘୂରିଘୂରି
ଦେଖୁଥିଲା

ଖୁସି ହେଉଥିଲା,
ତା' ପସନ୍ଦ ଅପସନ୍ଦର
ମିଠାମିଠା ବରାଦରେ
ଘର ଉଛୁଳୁଥିଲା ।

ସେଇଠି କୋଉଠି
ମାଆର ପୁରୁଣା
ଲୁଗାକାନିରେ ବନ୍ଧାହେଇ
ପଡ଼ିଥିଲା,
ପୋଷେ ସଜ
ଭାବପ୍ରବଣତାର ଲୁହ ।

ଝିଅ
ଆଡ଼େଇଦେଇ କହିଲା

କ'ଣ ଯେ
ତୋ'ର ବୁଦ୍ଧି !

ଏ ସବୁ ସାଥରେ
ଏମିତି ଶସ୍ତା
ଜିନିଷଟେ ଦେଖିଲେ
ସେମାନେ ମତେ
କ'ଣ ଭାବିବେ !!

ବିବାହବାସିକୀ

ଗୀତର କୋମଳ

ଗୁଣୁଗୁଣୁ

ଓ ବୁଡ଼ିର

ଚପଳ ରୁଣୁଝୁଣୁ ପରି

ସ୍ବପ୍ନ, ଅନୁରାଗର

କେତେ ସଜ-ସତେଜ

ସବୁଜ, ଗୋଲାପି

ନୀଳ ସ୍ବର୍ଗ ।

ସେଦିନ

ମତେ ଛୁଇଁଛୁଇଁ

ଫେରେଇନେଲେ ହାତ ।

ମୋ' ପାଦରୁ

ଘୁଙ୍ଗୁର ଖୋଲିଦେଇ

ଛାତିର ଗୁଞ୍ଜନକୁ

ସ୍ତବ୍ଧ କରି,
ପାପୁଲିରୁ ହରଗୌରାର
ରଙ୍ଗ ପୋଛି,
ଆଖିରେ
ନିଆଁ-ପାଣି ଭରି
ବାଟଆଗୁଳି ଠିଆହେଲା
ନିଷ୍ଠୁର ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷ ।

ଆହା ....
ସେମାନେ ଆଜିଯାଏ
ଠିକ୍ ସେମିତି
ମୋ' ଠୁଁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ
ଚାହିଁବସିଛନ୍ତି
ମତେ ଛୁଇଁବାକୁ ।

ହେଲେ
ଆଉ କିଏ ମତେ
ଫେରେଇଦବ

ସେ ଦିନ
ସେ ମନ
ସେ କୌଶଳହୀନ
ଭାବପ୍ରବଣତାର ସମ୍ମୋହନ
ସେ ଲଳିତ ତନ୍ମୁର
ଉଜ୍ଜାତନ !

ଗୋଟାଏ ଦାୟବଞ୍ଚିତା
ଭସେଇନେଲା
ମୋ' ହାତରୁ
ତା'ର କରାଳ ସୁଅରେ
ଅତୃଷ୍ଣୁ ସମର୍ପିତ
ନିରୀହ-ସୁଖ-ତର୍ପଣର
କରୁଣ ନୀରବ ପଟିଶବ୍ଦ ।

୨ - ମେ ୨୦୦୦ ମସିହା

ବିନାଶ୍ରୟେ

କେହି

ହାତ ଧରିବାକୁ

ନ ଥିଲେ ବି ,

କେବେ ଏକୁଟିଆ

ହୋଇଯାଏନା

ନାରୀଟି ।

ଲୋଚଣିପାରା ଭଳି

ଦିନରାତି ଲାଗିଥାଏ

କାମରେ ।

ରକ୍ଷାବତ୍ସା

ଘରସଜଡ଼ା

ଛୁଆର ପାଠପଢ଼ା

ନିଜ ମୂଲ-ମଜୁରିର

ଜଞ୍ଜାଳରେ

କେମିତି ଭାସିଯାଏ

ତା' ଦିନସବୁ
ସୁଅମୁହଁରେ
ପତର ପରି ।

ତା'ରି ଭିତରେ
ମେଘ ଡାକିଲେ
ସେ ଝଙ୍କା ଖୋଲି
ହସିଦିଏ ଚିକିଏ

ଜହ୍ନ ଉଠିଲେ
ଧାଇଁଆସି ଶଙ୍ଖୋଳିଯାଏ
ଘଡ଼ିଏ,

ଅଗଣାରେ କାଉ ରାବିଲେ
ଦୂରର ମଣିଷପାଇଁ
ଶୁଭ ମନାସି
ଚାଉଳ ମୁଠିଏ ଥୋଇଦିଏ ।

ରୋଗବାଧୁକିରେ
ପିଲାକୁ କାନ୍ଦରେ ବୋହି
ରାତିଅଧରେ
ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଲାବେଳେ
କେହି ପାଖରେ ନ ଥାଏ

ଖାଲି ଛାତିଏ ସାହସ,
ପୃଥ୍ବୀକୁ ଆଗୁଲି ରଖିପାରିବ

ସେ ପ୍ରଳୟ ଦାଉରୁ

ବେଳ ପଡ଼ିଲେ ।

ଏତେ ଛୋଟିଆ ଦେହଟିରେ

କୋଉଠି ଥାଏ ଏତେ ଦୟା ?

ଥାଏ କି

ସୁବିଧା ଦେଖି

ଥରକୁ ଥର

ପର ହୋଇଯାଉଥିବା ସଂସାରକୁ

ନିଜର କରିବାର ନିବିଡ଼

ମମତା ଭିତରେ ... !!

*

ପ୍ରିୟତମ

ବିଷାଦର
ମଧୁର
ସଜୀବ ପରି
ସେ ...

ସ୍ବାଭିମାନ ପରି
ଏକାକୀ ସବୁବେଳେ

ଉଦାସୀନ
ଆତ୍ମୀୟତାରେ
କୋମଳ, ଆର୍ତ୍ତ
ହାତପାପୁଲି ତାଙ୍କର ।

ବିଦ୍ରୋହ ପରି
ଦେବୀପ୍ୟମାନ
ଅନ୍ଧାରର
ଆଭାସ ମାତ୍ରେ ଇ ।

ଲକ୍ଷେ ଲୋକଗହଳିରେ
ବାରିହୋଇପଡ଼ନ୍ତି

ବୋଲିହେଇଥିବା

ନିର୍ଜନତାର

ସୁବାସରୁ ....

କେବେକେବେ ତାଙ୍କ

ମୁଦ୍ରିତ ନେତ୍ର-ପଲ୍ଲବରୁ ଜଳିଆସେ

ବୁନ୍ଦେ ଲୁହ ।

୩୦

ଥରିଉଠେ

ଅଳ୍ପ ।

ଖୁବ୍ ଧୀର

ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସଟିଏ

ଆଉଜିଯାଏ

ମୋ' ଛାତିରେ ।

ମୁଁ ବୁଝିପାରେ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉଛି

ପ୍ରୀତିର ଗର୍ଭଗୃହ

ମୋ' ପ୍ରେମିକାପଣର ବୁଝିତା

ପୂଜା ପାଉଛି

ବେଦନାର

କିଶ୍କରୀ ରୂପରେ ।

*

ସ୍ବର୍ଗ

ତୁ ମତେ
ଛୁଇଁଲାକ୍ଷଣି

ନିଆଁ ପାଣି
ପାପ ପୁଣ୍ୟ
ସରଗ ନରକ
ସମାଧି ସନ୍ତୋଗ

ମୋ' ଡଳରେ
ସବୁ ଏକାକାର ।

ମୋ' ଭିତରେ
ତୁ
ଆଉ ତୋ' ଭିତରେ
ମୁଁ

ଆକାରକୁ
ସୁଖସିନ୍ଧୁରେ
ବିସର୍ଜନ କରୁକରୁ

ଆମ ଆରାଧନାରେ

ମଗ୍ନ ଥାଏ

ବିହୁଏ ନିରାକାର ।

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରହୀନ

ବିନିମୟତାରେ

ଆମେ ଦୁହେଁ

ନିବୁଜ ଥିଲାବେଳେ

ତୋ' ନିର୍ବିକଳ ଦେହ

ପଟାରେ

କେମିତି ଲାଗୁଛି ?

ମୋ' ସମର୍ପିତ ସର୍ବାଙ୍ଗ

କହେ

ଆଃ

ତୁ ଖାଲି

ଥରୁଚେ ଛୁଇଁଦେଲେ

ସୃଜନ-ପ୍ରଳୟ

ମିଳନ-ବିରହ

ଦେହ-ବିଦେହ

ଓ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଉପରେ

ମୁଁ ସିଦ୍ଧ କରିପାରେ

ମହା-ଅଧିକାର

*

ଅର୍ପଣ

ଆତ୍ମାର ଅମୃତରେ
କାୟମାନୋବାକ୍ୟର
ମାଟିକୁ ଚକଟି
ମୁଁ ଗଢ଼ିଲି
ପ୍ରେମର ବିଗ୍ରହ ।

ସେମାନେ କହିଲେ
ତାକୁ ଦେହ ।

ମୁଁ କାଳ କାଳ
ଅପେକ୍ଷା କରିଛି
କେହି ତ କହିବ
ଏ ଦେହ ?
ଏ ତ ଦେହ ନୁହେଁ

ଅନୁରାଗର
ଏ ଷ୍ଟଟିକ ପ୍ରତିମା !

ସୁନ୍ଦର, ଅନଶ୍ୱର
ସମାହିତ ଭାବସମୋଗର

ଏ ନିସର୍ଗ
ଦିବ୍ୟ ସମାରୋହ !

ଦେହକୁ ଆତ୍ମା
ଆତ୍ମାକୁ ଦେହ ବୋଲି
ଅଜେଦ ଚିହ୍ନିବା
ଚିହ୍ନେଇବା ପ୍ରାର୍ଥନା
ଗୁଞ୍ଜରିତ ହୁଏ
କେଉଁ ହୃଦ-ମନ୍ଦିରରେ ?

ମୁଁ ସେଠି
କାନଡେରେ
ନୈବେଦ୍ୟ ଦେବାକୁ

ମୋ' କବିତାରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ବର୍ଷମାଳା ସହିତ
ଦେହକୁ ଜାକୁଡ଼ି ଧରିଥିବା
ଆସକ୍ତ ଆତ୍ମା
ଆତ୍ମାକୁ ପରିଧାନ କରିଥିବା
ତପସ୍ବିନୀ ଦେହ ।

*

ନଗ୍ନତା

ଯେତେବେଳେ
ପରମ ସ୍ରଷ୍ଟା ପାଇଁ
ହୃଦୟରେ
ସମର୍ପଣ ଜାଗେ

ଦୃଷ୍ଟିରେ
ଅବତରଣ କରେ
ସ୍ବଚ୍ଛତା...

ସେତେବେଳେ
କେଡ଼େ ଶୋଭାର ପସରା
ମେଲି ନ ଦିଏ ସତେ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମଣିଷର
ନଗ୍ନତା ... !

ସ୍ବାୟତ୍ତସ୍ବାୟତ୍ତରେ
ସୃଜନର
ସର୍ବହୀନ ଅନୁରାଗ
ସ୍ବଦିତ ହୁଏ ଘନଘନ

ହଳଦୀବସନ୍ତକୁ ଜାମା
ପଢ଼ୁଥିଲୁ ଓଢ଼ଣୀ
ଓ ଜହ୍ନରାତିକୁ
ଚାନ୍ଦର ଉଲ୍‌କିଦ୍‌ବାର
ନିର୍ବୋଧତାରୁ
ମୁକୁଳିଆସେ
ଉଦାର ପ୍ରସାରିତ ମନ ।

ଦିଗନ୍ତର ଜୀନାସନ
କୋଣାର୍କ-ମିଥୁନ
ସମାଧିର ତଲ୍ଲୀନତାକୁ
ଉରୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ।

ଛଳନାଶୂନ୍ୟ ଯୌବନର
ସୁବାସରେ
ମହକିଉଠେ
ଶାଳଭଞ୍ଜିକାର ସ୍ତନ ।

ଅନନ୍ତ ପ୍ରକୃତିର
ଉପାସନା ପୀଠର
ଗର୍ଭଗୃହ
ଏଇ ଦେହ

ତା'ର ଉନ୍ମୋଚନ
ସତ୍ୟର ଅବାକ୍ ଅବଲୋକନ
ସୁନ୍ଦରର ମୁଗ୍ଧ ଆରାଧନା
ଶିବର ଆବିଷ୍ଟ ଆବାହନ ।

ସୀମାର
ଗୁପ୍ତ ଗଙ୍ଗୋତ୍ରୀରେ
ଅସୀମର ବିନୀତ
ପୂନୀତ ତୀର୍ଥସ୍ନାନ ।

କବି ଶିଳ୍ପୀ
ପ୍ରେମିକ, ଉପାସକର
ଅନ୍ତମ ଯାତ୍ରା
ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ନଗ୍ନତାକୁ

କବଳିତ
କରିପାରେ କି
କେଉଁ ଲାଭଖୋର
ବଶିକର
ସାମୟିକ ଚୁକ୍ତିବନ୍ଧନ !

ବିଜ୍ଞାପନରେ
ନଗ୍ନତା ବୋଲି
ଆଜିସବୁ ଯାହା
ସ୍ନାୟୁର ବସୁନ୍ଧରାକୁ
ବିଧୁଷ୍ଟ
ବିକ୍ଷିପ୍ତ କରିଦିଏ

ତା' କେବଳ
ପ୍ରବଞ୍ଚକମାନଙ୍କର
ଛଦ୍ମତା ...

ପ୍ରେମିକା

ମୋ' ନାମ କହିଲାବେଳେ
ପ୍ରଳୟକୁ ପୁନଃ ପୁନଃ
ଜିହ୍ଵାଗ୍ରରେ ରଖ ।

କେହି ବାଟୋଇ ପଡ଼ାରିଲେ
ତର୍କନୀକୁ ନରକ-ପଥ
ଓ ଭୁକୁଟିକୁ ପାପର ସଙ୍କେତ
ପରି କରି
ଚିହ୍ନେଇ ଦିଅ ମୋ' ଘର ।

ମୋ' ଛାଇ ପଡ଼ିଲେ
ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ଲାଳସା
ଓ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଘୃଣାରେ
ନିଜର ପବିତ୍ରତାକୁ
ବିଜ୍ଞପିତ କର ।

ମୋ'ର ଆଉ
ପ୍ରତିବାଦ ନାହିଁ

ଆଜି ସକାଳୁ
ମୋ' ଆତ୍ମାରୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇଛି
ଯେତେ ବ୍ୟଥା
ମନରୁ ଯେତେ ଡର ।

କାଲି ନିଶାଞ୍ଜରେ
ଜଣେ ଦେବଦୂତ ଆସି
ମତେ କ'ଣ
କହିଗଲେ, ଜାଣ ?
କହିଲେ,
ତୋତେ
ତୋତେ ଯେତେଯେତେ
ନିନ୍ଦା ଦେଉଥିବେ ସେମାନେ
ସେମାନଙ୍କ ଚେତନାର ଚଉପାଶେ
ସେତେସେତେ ଘନ ହୋଇ
ଘୋଟିଯାଉଥିବ
କୁସିତ, ପୁଟିଗନ୍ଧମୟ
କ୍ରମଶଃ ରସାତଳଗାମୀ
ଏକ ଅହଂର ବଳୟ ।

ଆଉ ତୁ
ତଳକୁ
ତଳକୁ ମୁହଁପୋତି
ଧୀରେଧୀରେ
ସ୍ୱଚ୍ଛରୁ ସ୍ୱଚ୍ଛତର ହେବୁ,
ମିଳନଅନୁରାଗୀ ତୋ' ପ୍ରାଣ

ଚହଟିଉଠିବ

ମହମହ ।

ଦେଖୁ

ଦିନେ ସ୍ବଚ୍ଛତମ ଥାନଟିଏ

ଖୋଜିଖୋଜି

ଜଣ୍ଡର ତୋ' ଦୁଆରେ

ଶେଷକୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ

ନିଜ ହାତରେ

ତୋ' ଘରର

ପ୍ରବେଶ ପଥରେ

ଲେଖିବେ 'ପ୍ରେମ'

ଓ ପ୍ରଜ୍ଞାନରେ ଲେଖିଦେବେ

ମଧୁର ବିରହ ।

ପ୍ରେମିକାର ଚିଠି

ମାନନୀୟା

ମୋ' ପ୍ରେମିକର ପତ୍ନୀ

ତମକୁ

ମୋ' କୋଟି ନମସ୍କାର ।

ଆଗୋ

ଅଧିକାର-ପ୍ରମତ-ମହାରାଣୀ

ଜାଣିଚ କି

ମୋ' ପରି କଲଙ୍କିନୀ

ନିଃସ୍ୱ ନାରୀର ବି

ମନର ମଣିଷ ଉପରେ

ଅଛି କିଛି

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ।

ଆଗୋ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ,

ତମ ଧନଧାନ୍ୟର ଭେଳିକି

ଦେଖିବା ଆଗରୁ

ମୁଁ ତାଙ୍କ

ଆବେଗମୟ ଆଖିରେ

ଆଙ୍କିଟି

ମୋ' ଆତ୍ମାର

ମୁଣ୍ଡ ସମର୍ପଣ

ହଜାରେ ସର୍ତ୍ତର

ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି

ତମେ ତାଙ୍କୁ

ଛୁଇଁବା ଆଗରୁ

ମୁଁ ତାଙ୍କ ଓଠରେ ଦେଇଟି

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନିଃସର୍ତ୍ତ ରୁମନ ।

ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ

ଲାଭ-ରହୁର

ହିସାବ କରିକରି

ତମେ ନିଜ ଦେହକୁ

ବିନିଯୋଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ

ସମାହିତ ସମ୍ମୋଗର

ଦେବଦୁର୍ଲଭ ଉନ୍ନାଦନାରେ

ମୁଁ ତାଙ୍କ ଦେହକୁ ନେଇ

କୋଣାର୍କଠୁଁ

ପ୍ରାଣମୟ

ମିଥୁନ ଗଢ଼ିଟି

ବାରମ୍ବାର ।

ତାଙ୍କ ଔରସରୁ

ପ୍ରୀତିକୁ ହିଁ ଗର୍ଭରେ

ଧାରଣ କରିଟି,
ପ୍ରଣୟର କ୍ଷଣକଳ୍ପା ଜୟଧନୁ
ମୋ'ରି ଜରାୟୁରୁ
ଗ୍ରହଣ କରିଟି
ନବଜନ୍ମ ।

ଜାଣ
ଆମକୁ ଅଲଗା କରିବାକୁ
ତମର ଏ ଯେତେଯେତେ
ସମାଜସିଦ୍ଧ ଯୁଦ୍ଧ ଆନ୍ଦୋଳନ

ଆମକୁ
ଚୋରା-ପ୍ରୀତିର ମାଧୁରୀରେ
ଆଉରି ଜୁଡୁରୁଡୁ
କରିଦେଇଟି

ପରସ୍ପରକୁ
ପାଇବା ଛୁଇଁବାର ନିଶା
ଆଉରି ହେଇଟି
ପ୍ରବଳ, ପ୍ରାଣପଣ ।

ତମେ ଆସିଲ ବୋଲି ତ
ମୁଁ ଏମିତି
ଲାଖିଯାଇପାରିଛି
ଅଦେଖା ମେଘଖଣ୍ଡେ ହୋଇ
ମୋ' ସୂର୍ଯ୍ୟର
ଅଧାଲୁଚା
ଉଦାସ ଛାତିରେ

ତମ ଉପସ୍ଥିତିର
ଜ୍ୱାଳାରେ
ଛଟପଟ ହେଇ ତ
ମତେ ବର୍ଷିଯିବାକୁ
ତାକୁଛି ସେ
ପ୍ରତିଦିନ
ନିଘନ ରାତିରେ ।

କେତେ କୃତଜ୍ଞ ମୁଁ
ତମ ପାଖରେ
ଅଛି ପ୍ରିୟତମର ପତ୍ନୀ

ସତରେ
କେବେ ବି ଶୁଝିପାରିବି ନାହିଁ
ଏ ଜନ୍ମରେ
ତମର ଏ ରଣ

ଇତି
ତମ ପତିଙ୍କ ହୃଦୟେଶ୍ୱରୀ
(ତମେ ମାନ ବା ନ ମାନ)

*

ପରିଚୟ

ହୃଦୟକୁ
ଆଖୁକୁ
ସର୍ବସ୍ୱ ସମର୍ପି ଦଉଥିବା
ନାରୀଟି ଉପରେ
ଭରସା କ'ଣ !

ସେ
ରୋଷେଇଶାଳରେ
ବିଚେଇପାରେନା ଜୀବନ

ଥୟଧରି
ରହିପାରେନା ଶେୟରେ

ପିଲାଛୁଆଙ୍କ
ଆର୍ଦ୍ଦୋଳିରୁ
ଖସିଆସି
କୋଉ ନଈକୂଳେ
କି ନୀପମୂଳେ
ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରେ
କଳଙ୍କକୁ ।

ବଂଶୀର
ନିଃଶବ୍ଦ ମୂର୍ଚ୍ଛନା
ସାଜିବାକୁ
ଜନନୀ-ଭଗିନୀ-ଜାୟାର
ମହାତ୍ମା ମୁକୁଟକୁ
କାଢ଼ି ଫିଙ୍ଗିଦେଉଥାଏ
ଥରକୁ ଥର ।

କବିତାର
ଅଶ୍ରୁତ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ସ୍ରୋତରେ
ଅସହାୟ ଭାସିଯାଉଥିବା
ନାରୀର

ରକ୍ତମାଂସ ଖୋଜିବସିଲେ
ନିଜର ଅପାରଗତାରେ
ନିଜେଇ ହତାଶ ହେବ
ଶେଷକୁ ।

ପାର ଯଦି,
ତା'ର ଚଲାବାଦଲ ପରି
ଦେହକୁ
କ୍ଷଣେ ଜାକିଥର ଛାଡ଼ିରେ ।

ତମେ ଯେ
ଆକାଶଠାରୁ ବିଶାଳ
ସେ ଠିକ୍
ଚିହ୍ନିଲେବ ତମକୁ ।

ଅଲୋଡ଼ା କଳଙ୍କ

ବୁନ୍ଦାଏ ସୁଖ
କୁକୁମ
କି ଚନ୍ଦନ ପରି

କେବଳ କପାଳ ନୁହେଁ
ଆତ୍ମାକୁ ସୁନ୍ଦର
କରିଦଉଥିବା
ସୁଖ ବୁନ୍ଦାଏ ।

କାଳର ପାପୁଲିରୁ
ତାକୁ ଟିପରେ
ପୋଛିଆଣିବା
କିଛି କମ୍ କଥା !

ଗୋଟାକଯାକ ଜୀବନ
ଘୋରିବାକୁ ହବ ।
ସେଥିରେ
ଲହୁ ଲୁହର ଓଦାପଣ
ଓ ସମର୍ପଣର ମହକ
ଭରିବାକୁ ହବ ।

ତଥାପି କିଏ ଜାଣେ
ସେଇ ବୁନ୍ଦାଏ ସୁଖ ପାଇଁ
ଲକ୍ଷେଥର ଜନ୍ମନେଇ
ଲକ୍ଷେଥର ମରିବାକୁ ହବ ।

ଶେଷରେ
ଅନନ୍ତ ତପସ୍ୟା ପରେ
ତାକୁ ପିନ୍ଧେଇବା ପାଇଁ
ଶୂନ୍ୟପରି
ନିର୍ମଳ ଲଲାଟଟିଏ
ଖୋଜିବାକୁ ହବ ।

ଭାଗ୍ୟ ଓ ଅଭିଳାଷର
ଅବିରାମ ସଂଗ୍ରାମରେ
କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହୋଇନଥିବା
ସେମିତି ଲଲାଟ କାହିଁ,

ଘେନିବାକୁ
ଏ ପରମ
ସୁଖର ତିଳକ !

ଅଙ୍କାବଙ୍କା ରେଖା
ଓ ସହସ୍ର ଭୁକୁଞ୍ଚନରେ ଭରା
ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମଥାରେ
ଅମୃତ-ବିନ୍ଦୁ ବି
କେଡ଼େ ମଳିନ ଦିଶେ,

ସତେ ଅବା
ଅଲୋଡ଼ା କଳଙ୍କ !

ଆକାଂକ୍ଷିତ

କେମିତି

ସେ ଲୋକ

ହୋଇଥିବେ

ଯିଏ

ପ୍ରେମିକାର

ହାତଧରି

ମଥାଟେକି

ଠିଆ ହୋଇଯିବେ

ସର୍ବସମକ୍ଷରେ

ଥୁବ କି

ପ୍ରେମ ସମକ୍ଷରେ

ଜୀବନର

ଲାଭକ୍ଷତିକୁ

ଅତିକ୍ରମ କରିବାର

ସାହସ ଟିକିଏ

ତାଙ୍କ ଛାତିରେ

ଅସହାୟ
 କୁହ-ଲହରେ
 କୁହୁକୁହୁ
 ଏଇ ପୃଥ୍ବୀକୁ
 ଅନବରତ
 ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବାରେ
 ସାତ ସାଗର
 ଆବେଗ ଥିବ କି
 ତାଙ୍କ ଆଖିରେ

ତଥାକଥିତ ସଂସାରରେ
 ଦୁଃଖ ଥାଉ କି ସୁଖ
 ଜନ୍ମ ଥାଉ କି ମୃତ୍ୟୁ
 ସକଳ ଭୋଗରେ
 ବି

ପ୍ରେମର ଅନାହତ
 ଆନନ୍ଦକୁ
 ସମାହିତ କରିନେବାରେ
 ପ୍ରଶାନ୍ତି ଥିବ କି
 ତାଙ୍କ ଆତ୍ମାରେ

କେମିତି ସେ
 ଲୋକ ହୋଇଥିବେ

ଯାହାକୁ ଦେଖିଲାକ୍ଷଣି
 ଜଣିବ କହିଉଠିବେ

ଏତେ ଦିନ
 ତମକୁ ହିଁ ତ

ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି
ଆଉ ବଜେଇ ପାରୁନଥିବା
ବଂଶୀଟିକୁ
ତୋଳିଦେବି ବୋଲି
ତମରି ହାତରେ

*

ଛୁପ୍‌ଚାପ୍ ନାରୀଟିଏ

ଛୁପ୍‌ଚାପ୍ ନାରୀଟିଏ
ଦୁଃଖର ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ
ଆଖିର ଗହୀରରେ ଅଥଳ
ପ୍ରେମର ଆକୂଳତାରେ ଜଳଜଳ
ସ୍ୱପ୍ନର ଖୁବ୍ ଛୋଟଛୋଟ
ଗୁଳୁଗୁଳୁ ଯୋଡ଼ିଯୋଡ଼ି
ନିଜକୁ ବହୁକଷ୍ଟରେ
ତିଆରି କରୁଥିବା ନାରୀଟିଏ
ଭାରି ଛୁପ୍‌ଚାପ୍ ସବୁବେଳେ

କିଛି ପ୍ରେମିକ ଆସିଲେ
ତା' ଜୀବନରେ
ଏବଂ ଆସିଲେ କିଛି କବି,
କେହି ପ୍ରେମିକା କରି
ଶୋଷିନେବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଦେହରେ ତ
କେହି କବିତା କରି
ସଜେଇ ଦବାକୁ ଚାହିଁଲେ
ବହିଥାକରେ.....

ଆହା.....

କେତେ ଅଭାବୀ

ମଣିଷମାନେ ସତରେ !

ନାରୀଟି

ନିଜ ଦେହରୁ କାଢ଼ିଦେଲା

କିଛି ପ୍ରେମିକାପଣ

ଓ ଆତ୍ମାରୁ ଚିପୁଡ଼ିଦେଲା

କିଛି କବିତା !

ତାକୁ ନିଃଶେଷ କରିଦବାର

ଆହ୍ୱାନରେ

ସେମାନେ ଫାଟିପଡ଼ିଲାବେଳେ

ତାଙ୍କ ରିକ୍ତତାର ଅଂଧାର ରଙ୍ଗଶାଳାରେ

ମ୍ରିୟମାଣ, ଭରପୂର ନାରୀଟିଏ

ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ

ଆଉଜିଯାଉଥାଏ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ।

ଦୁଃଖର ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ

ଆଖିର ଗହୀରରେ ଅଥଳ

ପ୍ରେମର ଆକୁଳତାରେ ଭଲଭଲ

ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ନାରୀଟିଏ ।

ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱାସ

ପଦେ କଥାରେ

ଭାଙ୍ଗିଗଲା

ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ଫୁଲରେ

ତୋଳିଥିବା

ଉଆସ,

ପୂନେଇଁ ଜହ୍ନର

ଜୋଛନାରେ

ମୋ' ଘରୁ

ତୋ' ଘରକୁ

ତିଆରିଥିବା

ରାସ୍ତା....

ସାରା ଜୀବନର

ରକ୍ତ ଦେଇ

ଆଜିଥିବା

ଜନ୍ମଧନୁର ଭବିଷ୍ୟତ !

ଚରମ ନିରାଶାରି
 ଅତଳତଳରେ
 ବୁଡ଼ିଗଲାବେଳେ
 କେହି ନଥିଲେ
 ପାଖରେ ।

ଧୀରେ.....,
 ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଇଟିଏ ହୋଇ
 କାଳିଦାସଙ୍କ ପରି କିଏ ଜଣେ ଆସିଲେ
 ଲୁହରେ ମିଳେଇଯାଇଥିବା
 ମୋ' ଦୃଷ୍ଟିପଥରେ ।

ବସିଥିବା ଡାଳକୁ
 ମୂଳରୁ ହାଣିଦେବା,
 ପାଖେଇ ଆସୁଥିବା
 ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା,
 ଓ ନିଜକୁ ନିଜେ
 ଭଣ୍ଡିବା ଛଡ଼ା
 କବି
 ଆଉ କିଛି
 କରିପାରେନା ବୋଲି
 ସେ ମୋ'
 ମଥା ଆଉଁସି କହିଲେ ।

ପ୍ରେମର
 କୋମଳତମ
 କବିତାସବୁ
 କେତେ କଠିନ ଅପ୍ରେମ
 କେତେ ନିର୍ମମ ଅବିଶ୍ୱାସ

ଓ କେତେ ଦୁଃଖତମ
ତିରସ୍କାରରୁ
ଉତୁରି ଆସିଥାଏ
ବୁଝେଇଦେଲେ ।

କ୍ଷଣମୁହୂର୍ତ୍ତର
ଜାଲରେ ବିଧୂତ
ହିତାହିତ ବିସ୍ମୃତ
ବିଚରା କବିକୁ
ମା' ସରସ୍ୱତୀ ବି
କ୍ଷମା କରନ୍ତି ନାହିଁ
କହୁକହୁ
ପିଲାଙ୍କ ପରି
କାନ୍ଦିପକେଇଲେ ।

ଛାତିରୁ
ବିତାଡ଼ିତ ନିଃଶ୍ୱାସ
ପବନକୁ ଜାକିଧରେ ଯେମିତି,
ଆମେ ମନଭରି କାନ୍ଦିଲୁ
ପରସ୍ପରକୁ ଧରି ।

ଭଲପାଇବାରେ
ବଞ୍ଚୁଥିବା ପ୍ରାଣକୁ
କେହି ଭଲପାଆନ୍ତି ନାହିଁ, କେବେ,

ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା
ସେକଥା
ପ୍ରଥମ କରି ।

ଅମୃତ-ମୃତ

କଳଙ୍କ ତ ଏକାପରି
ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କର ।

ଖାଲି ଯା
ଅବାଞ୍ଛିତ ପତନ ମଣି
ତୁ ତାକୁ ଲୁଚେଇବାକୁ
ଆତୁର ହେଲାବେଳେ,
ନକ୍ଷତ୍ରଖଚିତ ମଥାମଣି ହୋଇ
ସିଏ ମୋ' ପରିଚୟକୁ
କରିବି ସୁନ୍ଦର ।

ସେଇଥିପାଇଁ ତ
ମୁଁ ତୋଠୁଁ
ବେଶୀ ଚିହ୍ନାକଣା
ଜଗତ ଯାକରେ ....

ମତେ ଦେଖିବା ଆଗରୁ
ଲୋକେ ଦେଖନ୍ତି
ମୋ' କଳଙ୍କ-ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ
ସ୍ବଚ୍ଛ ପ୍ରୀତି-ଦର୍ପଣକୁ ।

ଆଖି ଝଲସିଯାଏ ଲୋଭରେ ତ
ଛାତି ଜଳିଯୋଡ଼ିଯାଏ
ଈର୍ଷାରେ ...

ଛୁଇଁ ବି
ଛୁଇଁପାରନ୍ତି ନାହିଁ
ଅନିର୍ବଚନୀୟ
ସେଇ ସୁନ୍ଦରପଣକୁ !

ଗ୍ଲାମି, ଅବସୋସର
ବିଷକ୍ୱାଳରେ ଛଟପଟ ହୋଇ !
ତୁ ଯେତେଯେତେ
ଧୂଳିକାରୁଥାଉ
ଲିଭେଇ ଦଉଥାଉ,
ଆମେ ଦୁହେଁ ମିଳିମିଶି
ଆଜିଥିବା ଜୀବନର
ଚିହ୍ନ-ସ୍ମରଣକୁ ।

ସମର୍ପଣର ଆଭାରେ
ଉଭାସିତା
ମୁଁ ସେତେସେତେ
କୃତାର୍ଥ କରିଦଉଥାଏ
ତୋ'ରି ଅକ୍ଷୟ
ସନ୍ତକ କରି
ମତେ ସାଇତିରଖୁଥିବା
ଅମୃତମୟ
ମହାମରଣକୁ ....

ଅଭିସାର

ତାଙ୍କୁ ଚିକେ
ପାଇବି ବୋଲି ତ
ଆଜି ଏ
ରାତି ଏମିତି ବାସ୍ତୁତି
ମହମହ !

ବୁଡ଼ିଯାଉଥିବା ଜହ୍ନଓରେ
ହସିଦଉଡ଼ି ଆକାଞ୍ଚା
ଆବେଗର ଅତର ମାୟା
ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ପିନ୍ଧିହୋଇଯାଉଛି
ପବନ ।

କେଉଁ ଅପାସୋରା
ଅନାହତ-ସଙ୍ଗୀତର ଲୟରେ
ଗୁଣୁଗୁଣୁଉଛି
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।

ଖାଲି
ଫାଜିଲ୍ ତରାଟିଏ

ଆଖୁମାରି
ଥରକୁ ଥର ପଟାରୁଟି

କ'ଣ ହବ
ତାଙ୍କୁ ପାଇଲେ ?

କ'ଣ ହବ ମ'
କହ.... କହ .... !

ଯାଃ
ମୁଁ କେମିତି କହନ୍ତି ଯେ'
ମଧୁର ଲାଜଟିଏ
କୋଳେଇ ନବ ମତେ....

କପାଳ, ଗାଲ, ଓଠ
ବେକମୂଳ
ସାଜିହେବେ
ଲକ୍ଷେଭାର ତୁମାରେ ।

ନାହିଁନାହିଁ କରୁକରୁ
ବଉଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଲୁଚିଗଲା ପରି
ମୁଠାଏ ଆଲୋକିତ
ନିଃଶ୍ୱାସର ଉଦ୍‌ହାତରେ
ଲୁଚିଯିବ ସ୍ତନ ।

ସର୍ବସ୍ୱ ସମର୍ପଣର
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ବିକାରରେ
ଶିହରିବ
ବିସ୍ମୃତ ଯୌବନ ।

କେମିତି ଭଲ କହିହେବ
ମୋ' ଅସ୍ତିତ୍ବ
ନଈ ହେଲ
ବହିଗଲା ବେଳକୁ

ମତେ
ସମାହିତ କରିଦେଇଥିବ
ପରମ ପାରାବାରର
କୃତାର୍ଥ ଆଲିଙ୍ଗନ ।

ତାରାର
ଆର ଆଖିକୁ
ରୁଜିଦେଇ ମୁଁ କହେ

ଆଜି ମୋ'
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଅତୀନ୍ଦ୍ରିୟର
ଅଶୁରେଅଶୁରେ
ଏଇ ମୋକ୍ଷାଭିସାରକୁ
ଅନୁଭବିନିଏ ଥରେ !

ପଚାରିବୁ ତ
ଆଉଦିନେ
ପଚାରିବୁ ସବୁକଥା,

ଆଜି ଚିକେ
ତୁନିତାନି
ରହ, ରହ !

ଅସମ୍ଭବା

ସହସ୍ରଶଯ୍ୟାରେ
କେଳି କରି
ତଥାପି ଅକ୍ଷତଯୋନି
ମୁଁ
ଅସମ୍ଭବା ନାରୀ ।

ମୁଁ ହିଁ
ଉନସହସ୍ର, ପ୍ରକୃଳିତ
ନୀଳ ନିଶୀଥର
ପିଙ୍ଗଳା,

ମୁଁ ହିଁ
ଏକମାତ୍ର
ଦିବ୍ୟ ସକାଳର
ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ନାତା
ଶୁଚିସ୍ନିତା
ପରମ-ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।

ଯେତେକ
ଶଙ୍କା ଓ ସଂଶୟ

ଲାଭ-କ୍ଷତି

ଧୂସ-ସ୍ଥିତିରେ ସିନା

ମାଟିକୁ ମାଟି

ଶୂନ୍ୟକୁ ଶୂନ୍ୟ

ଅଖଣ୍ଡ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିବା

ଅକୁଣ୍ଠିତ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ପାଇଁ

ଭ୍ରାନ୍ତି କାହିଁ,

ଭୟ କାହିଁ ?

ଅସତ୍ୟ ବା କାହିଁ ?

ସେଠି

ଜନସହସ୍ର ରାତିରେ

ଗୋଟିଏ ଦିନ,

ଗୋଟିଏ ଦିନରେ

ଜନସହସ୍ର ରାତି ।

ତେଣୁ ତ

ମୋ'ର ଦିଗନ୍ତ ପରି

ଚକ୍ଷୁଦ୍ୱୟ,

ମଳୟ ପରି ବାହୁ

ପ୍ରଳୟ ପରି ଘୃଣା

ଓ ଶିଶିର ପରି ପ୍ରୀତି ।

ଅସଂଖ୍ୟ

କାନ୍ଦୁ ଭିତର ଦେଇ

ମୋ' ଚେତନାର

ଅବାଧ ଚଳାଚଳ ଦେଖି
ସମ୍ବେଦରେ
ହାତଯୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି
ଅହଲ୍ୟା, ଦ୍ରୌପଦୀ, କୁନ୍ତି
ତାରା, ମୟୋଦରୀ ।

ହୃଦୟର
ଆଶ୍ରା ଟିକିଏ ପାଇଁ
ମୁଁ ସହସ୍ର ଦ୍ଵାରରେ
ଆଘାତ କଲାବେଳେ
ଜୀବିତ ଦ୍ଵାରଟି ଲୁଚି ଥାଏ ।

ଉନସହସ୍ର ଦ୍ଵାରରେ
ଉଭା ହୋଇଥାଆନ୍ତି
ରକ୍ତପିପାସୁ ଘାତକ
ହାତରେ
ଉଦ୍ୟତ ଚରବାରୀ ।

ଅଇରି ପରିବେଷିତ
ସେଇ
ଏକପାଦ ଭୂମି ଉପରେ
ମୁଁ ଅବଳୀଳାରେ
ଗଢୁଥାଏ ଚଉଦବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।

ନ-ଅଇରି
ପ୍ରେମମୟୀ
ନାରୀ ।

ଆତ୍ମଜନନୀ

ଶତପୁତ୍ରର ଜନନୀ ହେବା
ଏମିତି କିଛି
ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ

ବଡ଼ କଥା
ଥରୁଟିଏ
ନିଜକୁ ନିଜେ
ନିଖୁଣ କରି ଜନ୍ମଦେବା

କଦବା କେହି ମାତା
ଯୁଗଯୁଗର ଅନ୍ଧାରରେ
ବାରମ୍ବାର ଗର୍ଭଧାରଣ
ଓ ବାରମ୍ବାର ଗର୍ଭପାତ ପରେ
ନିଜକୁ ଜନ୍ମଦେବା ଇଚ୍ଛାରେ
ହୋଇଥାଏ ଆସନପ୍ରସବା

ସେତେବେଳକୁ
କେତେ ଘରର ଦେହଳୀକୁ
ଡେଇଁଥାଏ

କେତେ ନିଷିଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କର

ଫଳ ଚାଖୁଥାଏ ।

କେତେ ବାଟବଣା

ଅଭିସାରର

ଅବାଞ୍ଛିତ ରକ୍ତକ୍ଷରଣକୁ

ଲୁହରେ ଧୋଇଧାଇ

ଅବୈଧ ଆତ୍ମବାଳିକାର

ନିରୀହ ଭୂଣକୁ

ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର

ଜରାୟୁରେ

ଥାପିଥାଏ ।

ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଥାଏ

ଯେ ଜନ୍ମନେବାକୁ

ଯାଉଥିବା ଏଇ ନାରୀ,

କେଉଁ ରାଜ୍ୟ କି

ଅତଳାତଳ ବିଭବର ନୁହେଁ

ଶାସ୍ତ୍ର ଇତିହାସରେ ଅଲିଖିତ

ଅଥଚ ତାଠୁଁ

କୋଟିଗୁଣ ଅଧିକ

ନୀରବତାରେ ସଞ୍ଚିତ

ଲାଞ୍ଜନା, ବଞ୍ଚନା ଓ

ପ୍ରତାରଣାର

ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ।

ତା'ର କୁଆଁଡ଼ାକ
 ଶୁଖିଲେ ଇ
 ରେରେକାର ରବରେ
 ଦୁଲୁକିବ ମେଦିନୀ
 ସହସା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବ
 ଛଳନାର ମଖମଲି
 କୋଷରେ ଆବନ୍ଧ
 ଅମାନବିକତା-ରଞ୍ଜିତ
 ଅସଂଖ୍ୟ ଦୋ-ଧାରୀ ଚରବାରୀ

ତେଣୁ ତ
 ବଡ଼ ସନ୍ତର୍ପଣରେ
 ସେ ଲାଳନ କରୁଥାଏ
 ନିଜ ଭିତରେ ନିଜକୁ

ଦଶମାସ ଦଶଦିନ
 କିବା କଥା !

ଅସହ୍ୟ ଗର୍ଭକଷ୍ଟରେ
 ବିଦୁଥାଏ
 କେତେ ଖରା
 କେତେ ବର୍ଷା
 କେତେ ପୁଣି ଶୀତ !

ଆତ୍ମନାରୀକୁ ସୁସ୍ଥ-ସମର୍ଥ
 କରି, ଜନ୍ମଦେବା ପାଇଁ
 ସେ ବିଦ୍ରୋହ ସାଥରେ

ମିଶଉଥାଏ ପ୍ରେମ
ତିରସ୍କାର ସାଥରେ କ୍ଷମା

ଯେତେ ଯାହା
ବିଧି, ଶାସ୍ତ୍ର, ଆଇନସମ୍ମତ
ସେ ସବୁକୁ ଅସ୍ୱୀକାର
କରିବାର ହୁଙ୍କାର ସାଥରେ
ମିଶଉଥାଏ
ମଣିଷକୁ
ଛାତିରେ ଜାକିଧରିବାର
ନାନାବାୟା ଗୀତ

*

ଆତ୍ମନାରୀକୁ ସୁସ୍ଥ ସମର୍ଥକରି/
 ଜନ୍ମଦେବାପାଇଁ/ ସେ ବିଦ୍ରୋହ
 ସାଥୀରେ/ ମିଶାଉଥାଏ ପ୍ରେମ/
 ତିରସ୍କାର ସାଥୀରେ କ୍ଷମା/
 ଯେତେ ଯାହା/ ବିଧି, ଶାସ୍ତ୍ର,
 ଆଇନ-ସମ୍ମତ/ ସେ ସବୁକୁ
 ଅସ୍ୱୀକାର/ କରିବାର ଦୁର୍ଜାର
 ସାଥୀରେ/ ମିଶାଉଥାଏ/ ମଣିଷକୁ/
 ଛାତିରେ ଜାକିଧରିବାର/
 ନାନାବାୟୁ ଗୀତ ।

ଓଡ଼ିଶାପ୍ରେମୀ ସଂସ୍ଥା

